

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdaja is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Polgártársak!

A II. kerület polgáraihoz!

December 28-án megjelentek az urna előtt, hogy szavazataitokkal eldöntésétek, hogy kit tartotok éreemesnek arra, hogy Ujvidék II. kerületének polgárságát képviselje a torony alatt.

Mielőtt az urna előtt megjelentek, gondoljátok jól meg, hogy kikre adjátok a szavazatokat és ne engedjétek, hogy a ti megkérdetéstek nélkül, tán akaratotok ellenére rátok parancsoljanak két nevet, — akikre szavaznotok kell. A munkapárt nem kérdezt meg titeket. Nem is kíváncsi a ti véleményetekre. Csak a szavazatokat kell.

Van-e még önérzet Bennetek, van-e még egy kis polgári büszkeség? Kiáltások oda nekik: „Vissza“!

Szavazzatok pedig arra, akiket Ti arra érdemesnek tartotok!

Akik a polgárembert nemcsak a választás előtt ismerit, akik amit a polgárságnak megfogadnak, — azt megistartják.

A szavazás titkos lesz.

Itt nem használnak a juniusi választáson bevált terrorisztikus eszközök. Itt nem kell félnetek semmitől és senkitől. Nem üldözhetnek titeket a választás után sem.

Polgárok vagytok, önérzetesek, hallgassatok magyar szívetek és becsületes lelketek szavára és szavazzatok a függetlenségi párt két jelöltjére: **Kincses Endrere és Krón Richárdra.**

Karácsony.

Hálás szívvel emeljük fel szemünket az égbe s az áhitat érzelmeivel üdvözlünk, szent Karácsony napja! Hát eljöttél, ime itt vagy közöttünk újra; mit hoztál nekünk? Meghoytad-e újra a te ajándékaidat: öregeknek édes nyugalmat, küzdő embereknek a pihenést és megelégedést, ifjaknak ábrándos vágyakat s gyermekeknek s főleg ezeknek az ártatlan örömek gazdag özönét?!

Szent várakozásunk e szent napra mindig fölcsigázott, mindig ismétlődő,

és sohasem lesz meguntató, megfelelő életünk természetes folyásának, a bennünket környező és bennünket fönttartó természet mélységes ellentéteinek, sötét, lassú haldoklása nyomasztó érzelmeinek s a majdani új élet melegének, mely a hamvadó sziklából lánggra kél; mindez benne van a szép nap vallásos hagyományában, költői kultuszában, szentszimbólumában s a hozzá kötött várakozások édes izgalmasában!

Valóban kor, társadalmi állás és foglalkozásra való különbség nélkül egyaránt csodálatos hatású mindenkire e szent nap, mert azzá teszi úgy a vallásos és történelmi hagyomány, mint az emberiség lelki és erkölcsi életére kiható nagy átalakulás, melynek az Isteni Megváltó születésével nagy emléknappja ez!

Amily ellentétet mutat a történelem megvilágításában az emberiség élete e nagy fordulati pont előtt és után, oly ellentétes tüneményeket észlelhetünk magunk körül e napon a természetben és küzdő életünkben. Sötétség száll a földre, dermedt hideg borul reánk, mint amily hideg és sötét volt akkor az emberiség megromlott teste; de csillogó fény sugárzik reánk mindenfelől e napon s felmelegítő áramlatként hat reánk a templomokban a mély vallásosság felszított melege. Az utcákon ismerőseink és barátaink nyájas üdvözlete ragyog felénk s a családban, főleg a gyermek szobákban pezsgő életnek és megelégedésnek, tiszta, ártatlan szívek örömeinek keblünket éltető, enyhe napja süt!

Mily ellentétek!

Sötétség a természetben, ünnepi csillogás az emberek között, dermedt fagy hidege künn, áhitat és öröm melege a szívekben! Szinte nem búsulunk többé a természet halálán, a madár dalától és lomb susogásától megfosztott erdő bánatán; s a lehulló sárga falevél, meg a ráboruló hótakaró nem a halált juttatja eszünkbe, hanem azt a meleget, az életnek a melegét, melyből a lomb-

és hótakaró alól majd a gazdag kikelet fog föltámadni!

Ellentéteket látunk a társadalom képeiben is. A lázas, munkás, forgatagos élet helyébe egyszerre, mintegy varázsütésre a nyugalom lép. Szünetel a mindennapi munka, a perek, civódások elhallgatnak, elnémul az ellenségeskedés, szünetel a napi politika, száműzi lapjainak hasábjairól a politikai szenvedélyesség árait, s az indulatok mérges nyilait; szünetel a viszály, talán még a bűn, is, megáll, félbenhagyja munkáját e nagy e szent napon. Az öröm, a szeretet vette át uralmát!

De nemcsak ellentéteket látunk e napon egybeolvadni egy felséges harmóniába, hanem e nagy ünnep *Ünnepeltjének*: a közénk szállt kis Jézusnak isteni szellemében a testvériségnek, a testvéri egyenlősítésnek a képe is élénk tűnik a szent Karácsonnyal. Mindnyájan ugyanazon Menyei Atyának gyermekei vagyunk s ime e napon mindenki egyenlőnek érzi magát embertársával: a nagyok példájában, a pór kunyhójában. a polgár, a munkás egyszerű lakában ugyanaz a szeretet dobogtatja meg a szíveket, amelylyel a ma született Megváltó elárasztotta és magához emelte az emberiséget!

Mily szép is a Karácsony! Szép a templomban, a szent beszéd és zsolozsmák hangjánál, a sok gyertyavilág ezernyi csillagfényében; szép az utcán, a változatos és ragyogó kirakatok és öltözékek ünnepi díszében; leszebb mégis a családi hajlékban a szíveknek abban az ünneplő örömrájában, amely öregeket és gyermekeket egyesít.

A Karácsony a mindent átható és mindent összetartó szeretetnek a szimbóluma, hiszen a Szeretet megszületésének az ünnepnapja; annak a szeretetnek, mely a legnagyobb erő s olyan az emberek életében, mint a természeti világban uralkodó őserő: a nehézkedés ereje, mint ez a világokat, úgy tartja

Bogdány és Társa, Ujvidék

II. Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☞ Budapest, VI., Dalnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

össze a szeretet az embereket és nemzeteket.

Örök, erkölcsi őserő ez a szeretet: nemesít, jobbat tesz, enyhíti a nyomort, eltünteti a bűnt!

Ezt érezzük mi, ezt hisszük, valljuk, hirdetjük mi e napon, s innét a nap nagy, osztatlan, mindnyájunkat egybefoglaló és fölemelő öröme. Mert hisz ennek az örömnak a kútfeje a *ma született* Jézus. Ő hozta az örömet a világra *akkor*, s az Őrá való szent emlékezés öröme él bennünk *ma*.

Azóta közeledik az emberiség az *igazi testvériség* eszméi felé és meg nem szűnt azóta haladni tovább ezen utján, hogy megközelítse végcélját itt e földön: a *boldogságot*. Amint hogy azt teljesen elérni nem is lehet, de igenis megközelíteni embertársaink boldogítását: minden nemes szívnek legszebb vágya.

Azóta kezdődött meg az emberiség életének erkölcsi folyamata: hogy ne csak önmagunknak, *de egymásért is éljünk*; hogy az egymástól elkülönítő korlátokat ledöntsük, hogy a gazdag ne vesse meg a szegényt, hogy a szegény ne lássa magát egyedül és ne essék kétségbe, azóta hatották át a társadalmat hovatovább mindjobban a segítség, a jótékony-ság, a mentés és ápolás különböző irányzatai és törekvései, egyszóval az *altruizmus mindent felölelő nagy eszméje*.

Ez az a szocializmus, amit mindenki helyeselhet, az emberiségnek a testvéri szeretetre való helyezése s amely e napon indult meg, mint az első keresztények testvériségének alapító napján.

Mindezt a szeretetet, amint évezre-des folyásában kifejlődött, egy kicsiny de magasztos képben egyesíti magában a mai nap: a *Karácsony napja, a szeretet ünnepe*.

Isten önmagát ajándékozta az emberiségnek; ma is mindenki ajándékot kap, mindenki örül, aki tiszta szívű s legjobban örülnek a legtisztább szívűek: a gyermekek.

A legszegényebbeknek, a legelhagyottabb koldusgyermeknek is akad jótévője s ha senkije sem lenne, aki pártját fogja — mint a Jókai koldusgyermekének — akkor maga a kis Jézus jön el érte, felhívja magához, ő pedig elalszik kinn a hajléktalan, hideg elhagyatottságban és felébred a menyországban.

A többiek *itt* látják, élvezik a meleg hajlékban: a mennyországnak előképét, a mult bajait feledve, a jövőre nem gondolva, átengedve magukat a boldog jelen pillanatainak.

Az áhitat, ihlet, megelégedés, egyenlőség és tiszta öröme napja ez!

És elröppen az idő, egy szárnyshintással továbblép a szép nap fölött, s jó a többi nap hétköznapi rendjével — oh de ti, kedves vendégek: sziveket

-én VASÁRNAP megnyit a teljesen ujjaala-
kitott és a legmodernebbül berendezett városi
ártézi jódosfürdő

Gőzfürdője.

4. DECEMBER

fölemelő, sebeket gyógyító, fájdalmakat hegesztő, nyugalmat és ihletet lehelő érzései a szent Karácsonynak:

Ti maradjatok velünk!

Parcsétich Vince.

Az általános, egyenlő, titkos, közsenkénti választó jognak a munkapárt a legnagyobb ellensége. A vasárnapi liga népgyűlésén csak két tagja jelent meg. Ezek is azért, hogy közbotrányt csináljanak; hol voltak a híresek, akik a választás előtt az általános választói jogra felesküdték???

Az ujvidéki Lloyd kereskedelmi egyesület legutóbb egyhangú határozattal kimondta, hogy ahol kereskedő lesz jelölve, legyen az bármilyen pártállású, arra fognak szavazni. Tehát a Lloyd is *Krón Richárd* mellett lesz! Kereskedők! Iparosok! *Krón Richárdra* szavazzatok!

A tizenkettedik órában . . .

Polgártársak! Kérünk Benneteket, ébredjétek a letárgiából, rázzátok le a pártbéklyókat és segítsétek diadalra a szabad polgárok jelöltjeit.

A tizenkettedik órában szólunk Hozzátok, most még nem késő, ne adjunk fel egyik várat a másik után, védjük meg utolsó lehetünk . . .

Szerdán két jelöltre szavazunk. Látszólag jelentéktelen ügynek tűnik, de minden kis pozíciónak meg van ma a maga óriási fontossága.

Szerdán kettő, legközelebb négy vagy hat. A kicsiből lesz a sok. A csepből a tenger

Ne mulasszuk el tehát a szerdai alkalmat és védjük meg az eddig bevehetetlen *második* negyedét. Ide más, mint függetlenségi be nem tette a lábát. És most tétlenül nézzük, hogy a gyékénnt a lábunk alól kiszakítsák?

Már az első orvtámadásra csatasorban találjon bennünket az ellenség Ébredjünk büszke öntudatára annak, hogy a mi szűzi II. kerületünk eddig ellentállt minden kívülről jött merényletnek.

Mi változott meg? Ti nem! Csak az ellenség! Vakmerőbb, cinikusabb lett, mint volt annakelőtte

Bizik a ti lehangoltságokban, melyet hazánk sorsának rosszra fordulása felett éreztek. Bizik abban, hogy most már üres fenyegetéseik előtt megijedtek Nézzétek meg jól a puskájukat: nincsenek azok megtöltve. Egyrészt az országgyűlési választásnál az utolsó töltést is, másfelől velük szembe áll a nagy ágyú: *a mi erősségünk: a titkos szavazás,*

Hiábavaló volna tehát minden fenyegetés, minden ígéret: mi úgy szavazunk, ahogy *mi akarunk*. Ép ezért fontos a szerdai nap, mutassuk meg, hogy mi: Ujvidék polgárai, ha nem kell féltünk, hogy a többségi düh vérbosszút áll rajtunk és a munkapárti atatójárás rémuralma szavazatunkért nem üldözhet, akkor mi a szívünk után szavazunk, a mi szívünk pedig az ellenzék hazafias harcáért lelkesedik.

Polgártársak! Hazafiasan dobogó szívünk minden dobbanásával, hazánk jövőjéért aggódó lelkünk minden lehetével, agyunk, valónk minden szilánk-

jával esdve kérünk: *verjétek ki a betörőket, kiáltásotok oda nekik: ez a kerület nem eladó.*

A II. kerület az egyedüli, amely eddig ellentállt. Ti vagytok utolsó büszkeségeink, utolsó reménységünk.

Mikor Pompéjít kiásták, a város kapuja mellett találtak egy kővé vált római katonát. Egy közönséges rosszul fizetett közkatonát Oda állította a tisztje, hogy őrizze a kaput, a föld megrendült a Vezuv elkezdett menydörögni. Lángoszlopok törtek elő a kráteréből, a lakosság menekült. A katona ott maradt őrhelyén, fekete füst terjedt el a földön, forró hamu esett az égből, a gyilkos forrósága láva sisteregve ömlött alá a hegyről. A katona ott maradt őrhelyén a láva elborított minden utcát és emelkedett. A nép egymást gázolva, sikoltozva menekült a katona mellett el, ki a városból. A katona a kapu falának támaszkodott, keményebben megmarkolta a kardját... s nem mozdult onnan. Ott halt meg, a parancs, a köteletség oda szegezte: egyedül ő nem vesztette el a fejét az általános rémületben...

Ez a római katona a II. kerület hazafias polgársága legyen, mely őrt áll a kapunál, ha kell betemetteti magát, de megadni nem adja meg magát soha!!!

Rákosi Viktor felséges regényében az „Elnémult harangok“-bnn szivetszorítóan írja le Simándy Pál garabói református papnak szomorú esetét, amikor Bod Péter ősi kőtemplomának harangját megkondította és hívta keserves kongásával a hívőket, miglen a harang ércnyelve elszakadt és a harangok elnémultak...

Megkondítjuk mi is a mi harangunkat, Kossuth Lajos harangját, hívunk benneteket: Ujvidéki polgárok és rajtatók áll most a sor: szólni fog-e ez a harang még vagy elnémul, mint Bod Péter ősi templomának csengő harangja...

Követeljük az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójogot, Magyarország gazdasági önállóságát, önálló magyar nemzeti bankot, önálló vámterületet. Mit akar a munkapárt? Nem kell neki a választói jog kiterjesztése sem, nem kell neki az önálló bank, nem kell neki az önálló vámterület.

Titkos lesz a szavazás! December 28-ikán *titkosan* szavazunk. Nem tudhatja senki, hogy kire szavaztatok! Nem kell félnetek semmitől, senkitől! Csak a lelkiismeretektől! Csak arra hallgassatok! Mutassátok meg, hogy nem vagytok akarat nélküli bábok. Hanem Ujvidék szabad polgárai! És akkor az ellenzékkel szavaztok!

Fejlődés visszafelé.

A Határőr legutóbbi számaiban történeti alapon kimutatta, hogy Ujvidék népoktatása az iskolafenntartók szegénysége s a város szűkmarkúsága folytán határozottan visszafelődik.

A népoktatás fonák helyzete ma még csak annyiban érezteti hatását, hogy a tanítók és a tanúgy önzetlen barátai a legnagyobb elkeseredéssel nézik a város rossz irányba terelődött tanügyi politikáját.

Mi lesz e város tanügyével, ha ezt is az ingadozó napipolitika sablonjai irányítják? Ha már a város minden jogélvezet nélkül vállaira vette a felekezetek iskolaterhét, miért krajcároskodik velük szemben?

Elismerem, hogy nagyon is tekintélyes az az összeg (118,270 K.), melyet a város a hitfelekezetek segélyezésére fordít, de amikor ilyen nagyfontosságú ügyről és ilyen hatalmas összegről van szó, akkor bátran nevezhetem a 907. dec. 4-iki tvh. határozatot szűkmarkúságnak, krajcároskodásnak.

Nem neveltség, nem megszegényítő állapot az, hogy itt ebben a nagy demokrata városban az egy és ugyanazon dolgot végző munkások egyt részének 800, másik részének pedig 600 frt.-ot adnak?

Azzal indokolják ezt az országbari speciális állapotot, hogy Apponyi 907. XXVII. t. cikke nem kötelez többre. Hát azelőtt mire kötelezett az állami törvény? A törvényes maximum 300 frt volt s ugyanakkor Ujvidéken 700, majd pedig 800 frt. volt a tanítók fizetése.

Avagy tán a mostani városatyák, habár egy százados fejlődést kell is megtagadniok, az állami törvényeket jobban tisztelő, városunk érdekét jobban szívükön viselő hazafiak akarnak lenni a régiéknél, kik mindenkor többet tettek, mint amennyit az egy századdal mögöttük kullogó állami törvény megkívánt. Vagy takarékosági szempont vette őket vissza az 1810-ik esztendőbe? Alig hihető. Mert azzal a tanítók bőrén megtakarított 200 forintokkal csak nem lesz gazdagabb a város!?

Vagy tán éppen azt gondolták, hogy a tanító úgy is idealista, megél az havi 50 kemény frt-ból is. Hol marad a 905. é. nemes intenció, mely azt akarta, hogy a tanítókat képzettségükhöz mértén megbecsüljék, hogy megmentsék a mindennapi megélhetés gondjaitól?

Nem találgatom a gondolatot, mely városatyáinkat 1907. dec. 5-én vezette, csak még egyszer föl hívom figyelmüket, *még egyszer appellálok nemes gondolkodásukra, városunk jólétéért dobogó szívükre.*

Ne menjünk hátra, ne fejlődünk vissza se szellemi, se anyagi téren, mert az egyik természetszerűleg maga után vonja a másikat. Sz.

Mi van a helypénzzel? A függetlenségi párt indítványozta az eltörlését, aminthogy mindig ellene volt, hogy helybeli iparos helypénzt tizessen. A közgyűlésen a munkapárt is az eltörlés mellett szavazott. Tehát egyhangulag eltörlték. A munkapárt kormánya uralodik. Miért nem hagyja jóvá a kormány az eltörlést? Miért nem járják ki ezt a kormánynál? De választás után ki törődik a szegény iparossal? Hogy fizet-e helypénzt vagy nem? A fő, hogy mungóra szavazzanak! Csak arra használnak fel Benneteket! Kérdezzétek meg tőlük: *miért szedik tőled a helypénzt??*

Ujvidék szab. kir. város II. kerületének polgáraihoz!

A küszöbön álló törvényhatósági bizottsági tag választások előtt felkérem Ujvidék város mindazon választóit, kik a vezetésem alatt álló függetlenségi és 48-as párt tagjai, — de azokat is, kik politikai pártállásra való tekintet nélkül Magyarország demokratikus haladásának és a népjogok kiterjesztésének hívei —

adják le szavazatukat pártunk két kiváló jelöltjére: Kincses Endrere és Krón Richárdra.

Ujvidéken is csak ideig-óráig ülhet orgiát a politikai elvtelenség, a nemzet jogainak elárulásából élőködő „munkapárti kormányzat.

Hogy ettől a nemzetrontó kormányzattól mielőbb megszabadíthassuk hazánkat, tegye meg minden hazafi kötelelességét. Szavazzanak tehát polgártársaim, a független, demokratikus polgárság két jelöltjére: Krón Richárdra és Kincses Endrere!

Justh Gyula

az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke.

HIREK.

T. olvasóinknak, munkatársainknak és lapunk jóakaróinak boldog ünnepeket!

Karácsony ünnepén a 10 órai nagymisén a Cecilia egyesület ünnepi műsora: Introitus: Puer natus est nobis 4 sz. v. k. Stehletől. Filke „Oriens ex alto“ c. ünnepi miséje katonai zenekar kísérettel. Graduale: Viderunt omnes fines terraa 4 sz. v. k. Leitnertől. Offeritorium: Tui sunt coeli 4 sz. v. k. Treschtől. Communio: Viderunt omnes.

Ujvidék kereskedőihez és iparosaihoz!

Ujvidék kereskedői és iparosai, szólunk Hozzatok! Kérünk Benneteket, e város fenntartó elemeit, hogy a december 28-iki választáson azzal a listával szavaztatok, amelyen *kereskedő* neve is van. Az ujvidéki függetlenségi párt számotvetve a ti rátermettségtekkel, számolva a ti szavatok súlyával, a torony alá a két jelölt közül *egy köztiszteletben álló kereskedőt kíván küldeni.* Gondoljátok meg, hogy az egyre nagyobodó pótdadóval szemben a városi tanács egyetlen kedvenc eszméjét kívánja megvalósítani: be akarja hozni a *kövezetvámot.* Ha nem lesz elég kereskedő ember, úgy a torony alatt megkongatják ezt a ti lélekharangtokat. Ujvidék kereskedő és iparos város. Fogjatok össze és ne mulasszatok el egyetlen alkalmat is, hogy kereskedőre szavaztatok. Szavazzatok tehát *Krón Richárdra* és a kereskedők erős támaszt nyernek benne.

Ellenzéki polgártársak!

A szerdai választás előtt utolsó gyűléseinket hétfőn d. u. 3 és kedden, december 27-én 8 órakor a „Fehér Ökör“-ben tartjuk meg.

Minden ellenzéki polgár tartsa becsületbeli köteletségének a választás előtti utolsó napon a gyűlésünkön megjelenni.

Fel a harcra, a győzelemre!

Uj jogtudorok. Endre Antal kir. főmérnök — műszaki tanácsos fia: ifj. Endre Antal, valamint Popovits Mihály ügyvédjelölt a kolozsvári tudományegyetemen tudori oklevelet nyertek.

Titkos lesz a szavazás. A december 28-iki választáson a szavazás titkos lesz. Mindenki otthon felírhatja annak a két jelöltnek a nevét, akire szavazni akar és szavazólapját akképp összehajtva, hogy a két név belülről legyen, átadja a szavazólapot a választási elnöknek, aki azt anélkül hogy megnézné, az urnába dobja. Hogy a választás titkossága semmiképp meg ne sértsék, arra a pártunk bizalmi férfiai fognak örködni. Legyen tehát mindenki nyugodt, a szavazás titkos marad, senkise fogja tudhatni, ki hova szavazott, mindenki legjobb hite, meggyőződése szerint fogja szavazatát gyakorolhatni.

Száz esztendő jubileum. Az újvidéki tanítók fényes ünnepélyt rendeznek annak öröme, hogy fizetésük kerek 100 év alatt megkétszereződött. Ugyanis 100 évvel ezelőtt, 1810-ben 600 pengő forint volt egy tanító fizetése, ma 1910-ben pedig 1200 korona.

Karácsony a fürdőben. A Városi Artézi Jódos fürdő karácsony mindkét napján nyitva lesz. Reggel 6 órától este 7-ig lehet fürödni. Csak szent estén lesz a fürdő délután 5 óráig nyitva.

Polgártársak!

Szerdán december 28-án az ellenzéki polgárság reggel 8 órakor a **Fejős Márton-féle** (Erzsébet szállóban) vendéglőben találkozik.

Polgártársak! Legyen minden polgártársunk már ebben az időben az ellenzék párttanyáján és már a reggeli felvonulással döntsük el, hogy a győzelem a mi részünkön lesz.

Előléptetés. A belügyminiszter Dr. Ribiczey Kálmán főispáni titkárát valóságos min. segédfoglalmazóvá nevezte ki.

Kitüntetés. A király beocsini Ohrenstein Henrik- és törvényes utódainak a közgazdaság terén szerzett érdemei elismérésül a bárói méltóságot adományozta.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 16—23-ig bejelentett születések 18, még pedig 10 fiú, 8 leány; meghalt: 12.

A Frohsinn nevű dalárda e hó 26-án, Karácsony másodünnepén Récei vidápteremben táncdal egybekötött dalestélyt rendez.

Kosztics Lázár hagyatéka. A nem rég elhalt Kosztics Lázár, az ismert szerb költő és műfordító körülbelül félmillió koronányi vagyonát a g. kel. szerb felekezeti iskolák segélyezésére hagyományozta és végrendeletének végrehajtásával Dungye-szky Gedeon orsz. képviselőt bízta meg.

Megjött a fürdő új autobusa. A fürdő új autobusa, mely remekmű, ma érkezett, karácsonykor már üzemben lesz.

Eljegyzés Nag, Sándor máv. hivatalnok Zimonyból eljegyezte Stadler Mariska úrleányt Stadler Jakab kereskedő polgártársunk kedves és szeretetreméltó leányát.

Tűz a körmenetben. Szabadkán e hó 20-án esti 6 órakor nagy eucharisztikus körmenetet rendeztek vidéki Ferenc-rendi szerzetesek, melyen beláthatlan nagy sokaság vett részt. Az égő gyertyát vívő tömegben egy asszony kendője meggyulladt az égő gyertyáktól s már a ruhájára is átragadt a tűz, melyet azonban szerencsére idején eloltottak a veszedelem színhelyén jelenlevő rendőrök.

A baja - apatini vasut építéséhez a jövő tavaszra okvetlenül hozzákendnek. A vasut építési és fentartási költségei, a finanszírozás

állítólag már biztosítva van és a cég mérnökei most fejezték be a vasut végleges irányának megállapítását és kifizési munkálatait.

Egy élelmes, törekvő iparos. Hat évi helyi ismeretség után Grünberger Mór uriszabó, aki eddig is megrendelőinek elismerését vívta ki, ara a valóban elmés gondolatra jött hogy helyben oly uri divattermet létesít, amilyen eddig csak a fővárosban van, hogy nyitott üzlet helyett egy fogadó- és próbatermet rendez be a mai kor igényeinek megfelelően, miáltal kevesebb költség mellett is, abban a helyzetben lesz, hogy az uri közönséget lehető legjobban kiszolgálhassa. Nem kimélve anyagi áldozatot, a holt szezonban (január havában) külföldi tanulmányutra megy, hogy eddigi szakismereteit kibővítsé és raktárát a legújabb honi és külföldi szövetekkel felszerelve, a közönség megrendeléseit a legmodernebb igényeknek megfelelően eszközölhesse. Nevezett iparos már 1903-ban jó és izléses munkáiért a szegedi kereskedelmi és iparkamara által elismerő oklevéllel lett kitüntetve, világos jelül annak, hogy szakmájában otthonos és ismereteivel a közönséget szolgálja.

A filoxera terjedése Hercegovinában. Dalmáciában egyre terjed a filoxera és egyenesen a hercegovinai határszélek felé. Az országos kormány ezért utasította az összes határszéli járások vezetőit, hogy a szőlővesszők behozatalára vonatkozó összes óvintézkedéseket a legszigoribban tartásuk be és a vasuton a podgyaszt is vizsgálják, meg, nehogy a szőlővesszőket be lehessen csempészni.

Egy Uránia vetítő készülék nagy mennyiségű vetítő lemezzel, diákoknak nagyon alkalmas, továbbá gyermekek részére mozgóképek olcsón eladók Apollo színház házfelügyelőnél.

A házi nyultenyésztés. A Budapest melletti, csillaghegyi nyultenyésztő telep országszerte foglalkozik azzal, hogy a gazdákkal a házi nyul tenyésztést megkedveltesse. E végből különböző vidéken több száz házi nyulat osztott ki. A Házi nyultenyésztők Országos Egyesületehez beérkező jelentések szerint a nyul tenyésztés igen szép lendületet vett. Az érdeklődőknek a csillaghegyi (Budapest melletti) tenyésztő telep szívesen szolgál felvilágosítással.

Kukorica kiviteli tilalom Szerbiában. A szerbiai kormány a szerb gazdáknak megtiltotta a kukorica kivitelét Szerbiából. A kiviteli tilalom oka nem a rossz termés, sőt az idejű kukorica termés igen jó volt, hanem ezzel a tilalommal az időelőtti exportot akarják megakadályozni, nehogy ezzel a szerb kereskedőknek és disznótenyésztőknek kárt okozzanak. A szerb tengeri kiviteli tilalom minden valószínűség szerint a magyar kukorica árát fogja emelni, mert azon államok, amelyekbe szerb kukoricát szoktak szállítani, kénytelenek lesznek szükségletüket Magyarországon beszerezni.

Magyar borok Tuniszban. A tuniszi cs. és kir. főkonzulátus jelentése szerint most kedvező alkalom kínálkozik arra, hogy a magyar bor új piacot nyerjen Tuniszban. Ugyanis az utolsó szüret Franciaországban igen kedvezőtlen és így Franciaország Tuniszból és Algirből való bevitelre szorul. Mivel a tuniszi borkereskedők most nagy tömegben impotálnak Franciaországba borokat, a tuniszi piacon hiány állott be, amely a magyar borok javára igen kedvezően használható fel. Megjegyzendő, hogy a tuniszi piacon csak olcsó és könnyű asztali borok jöhetnek figyelembe. A főkonzul ajánlható borkereskedő cégekül meg-

jelölte: D. GENEVAY, Maison HUGON, P. CHAFFARD, I. TABARD és E. NUEZ FILS cégeket.

A nők rendszerint nem törődnek az emésztéssel és bélműködésük rendben tartásával és mikor ennek következtében már sokat szenvednek gyomor bajokban és hosszantartó székrekedésben, valami haszontalan és gyakran ártalmas pirulákkal akarnak magukat segíteni. A ki már sokféle hashajtószert használt, nem talál elég dicsérő szót a valódi Ferencz József-keserűvízre, oly annyira felette áll e természet-teremtette gyógyvíz az általában használatos hashajtószereknek. Ezt tapasztalta dr. Lefèvre amerikai orvos is, mikor egy érdekes esetből kifolyólag következőkben számol be: „A természetes Ferencz József-keserűvíz egy áldott állapotban levő asszony eldugulásánál csodaképpen hatott. Rögtön megszüntette a hányást és a belső szerveket az egész terhesség alatt rendes állapotban tartotta.“ A ki nem bírja az igazi Ferencz József-keserűvizet gyógyszerésznél vagy fűszerésnél beszerezni, az rendelje meg levelezőlapra közvetlenül a Ferencz József-források szétküldési igazgatóságánál, Budapesten.

Ujabb jog az egyéves önkénteseknek. Tudvalevő, hogy az egyévi önkéntesek az ezredet maguk választhatják a közös hadseregben. A kik magas számuknál fogva a honvédséghez kerültek, azok eddig nem választhatták meg az ezredet. Ezután az egyévi önkéntesek megjelölhetik a közös hadseregbeli ezredet kívül azt a honvédezredet is, ahol szolgálni óhajtanak.

Székely-féle javaslat. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak Dr. Dobó jogi seminariához (Kolozsvárt, Bolya-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább lehetővé teszi, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönözi tanulókat hejyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele a most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

CSARNOK.

Előszó.*)

Lassan-lassan kiderül, hogy mennyi sok árvája maradt **Mikszáth Kálmán**nak. Közöttük van ez a könyv is.

— Jó napot, Almanach! — így köszöntötte 1888-iki előszavában az Almanach meg születését.

A falusi ember inyoncságával élvezte az ósdi cimből kiraradó jázminságot. „Almanach“! Ugy hangzik, mintha a dedapját szólítaná valaki . . . A terv mindenképpen a kedvére való volt. Igen, legyen egy hely, ahol minden ősszel egyszer összetalálkozik egy csapat magyar író, mint egykor a Fáy András tóthi szőlőjében.

1888-tól 1910-ig huszonhárom előszót irt az Almanach elé. Ezek a cikkek hasznos világitási előtanulmányai lesznek annak, aki meg fogja festeni Mikszáth író arcképét. Ha szerette is az Almanach ötletét, eleintén ugyan csak huzódott a neki szokatlan munkától, egyik-másik előszava legalább arra vall, hogy a kiadó úgy harcolt az íróval a kéziratért, mint Jákob az angyalal. Azonban később, midőn az előszavai országra szóló derült feltűnést keltettek, megkedvelte a műfajt és tréfásan

*) Előszó az 1911-i Almanachhoz, mely megjelent Singer és Wolfner budapesti könyvkiadó cégnél.

megállapította, hogy addig-addig vergődött a különböző genrek között, míg végre kiderült, hogy ő az előszavakra született.

Az Almanach olvasói abban az élvezetben részesültek, hogy a főthi kolna verandáján együtt ültek a szincerizáló Mikszáthtal. A gazda fölényét csak a jóízű íróna árulta el, mely állandóan ott lappangott a szája szögletében, miközben gyöngyöző szüreti igazságokat töltött a vendégei poharába. Az írókról és az irodalomról beszélt, persze mindig a vérbeli adomázó könnyedén kötekedő és kerülgető, szándékos naivitással stilizált modorában.

Igazában azonban soha magyar író nem viselkedett komolyabb tisztelettel a tehetség iránt, még pedig nemcsak a maga, hanem a másik tehetsége iránt is, mint ő. Sokkal többet olvasott, mint közönségesen hiszik és ha az országon végighömpölygő fekete betűáradásban valami tehetség csillant meg, azt rögtön kihorgászta magának. Az irodalomban látta a mai nemzeti élet legértékesebb, talán egyetlen értékes megnyilatkozását. Az írókban látta a nemzeti hadsereget és a magyar diplomáciát, mely erőt ad az országnak és tisztességet szerez neki a külföldön. Az ő egyébként oly éles és józan szeme a régi diéták hontainak kegyeletes büszkeségével szemlélte az irodalom fejlődését. A kritikája csak kétféle volt: dicséret és hallgatás. Gyakran fölpanaszolta ugyan, hogy az újságok, amelyek hasábkot szentelnek Krumply Nándor orsz. képviselő sületlen megnyilatkozásainak, nem foglalkoznak eleget a magyar könyvekkel, („most már Gyulai Pál is jó volna!”) egyébként azonban azt vallotta, hogy az irodalomnak ma nem gyomláló vasra, hanem öntöző kannákra van szüksége. Az igazi kritikus az ő szemében mindig az olvasó közönség méh-öszöne marad, mely körülöngi az élő rózsát és elkerüli a viaszból gyurt virágot. Kritikai éle csak egy adomájának volt, az a magyar doktorokról szól, akik Ferenc császár korában lepecsételt palackokban hozták Ischlból a levegőt, hogy kibocsássák a betegszobákban.

Panaszait — irodalmi állapotokról beszélni nálunk annyi, mint panaszkodni, — legszívesebben a kiadói szájába adta, Singer és Wolfner olykor aggódalmasan csóválja a „két fejét“, hogy az írók szaporodnak, a könyvek pedig nem fogynak. Egyik előszavában valósággal kesereg azon, hogy a megijult nemzet mennyire közömbös az írói iránt. Pedig a régi nemzeti korszak idejében de mástigért. Most azt mondja a legjobb katonáinak: „Győztem, hát nem kellett többé!”

Olykor töprenkedve áll a szakadás előtt, mely az új Magyarország politikai életét elválasztja az irodalomtól. Ő maga amint belekeveredett a politikába, tüstént ki is ábrándult megint belőle, de éppen az az igyekezete, hogy hidat verjen a szakadás fölött, bizonyítja, mennyire vonzotta őt mindenkor a politika. Le-leszállt oda mint a kőszáli sas a rétre. Ugy vélte, hogy a magyar írónak öröklött jussa van a politikához. A fatális Krumply Nándor pedig mégis csak sokat foglalkoztatta. Ez a semmiházi elvitatta az íróitól a politikus hivatottságát. Mikszáth bosszankodik ezen és talán észre sem veszi, hogy éppen az ő bosszúsága ad némi jelentőséget Krumplyéknak.

Az író ma a politikában disznóvénny, mint Trencsénben a szőlőt, — sóhajtja. Mikor kerül össze megint az irodalom és a politika? — „Majd ha magyar lélek lesz az irodalomban és idealizmus a politikában!”

Utolsó előszavában, melyet a tavalyi Almanach elé irt, bemutat egy öreg urat, aki megcsömörlött az örökös politikát és ki akar vándorolni az országból.

— És melyik országra gondol? — (kérdi a kivándorlótól az író.)

— Nem tudom még. Éppen ebben nem vagyok ehatározva. Olyan országot szeretnék.

— Ahol enyhébb az éghajlat, — szóltam közbe.

Szomoruan mosolygott.

— Egy olyan országot, — szólt — ahol még mesélnék az emberek.

Nem Mikszáth nagy és végső honvágya ez az irodalom után? Talán megérezte, hogy a politika fogja megölni (a halálos fáradságot választási körutjáról hozta haza) és az irodalom fogja halhatatlanná tenni.

Az emlékműnek, mely őrizni fogja az ő

névét, egyik köve lesz ez a könyv. A magyar közönség régóta megszokta már, hogy Mikszáth-Almanachnak nevezze, ezentúl címében is viselni fogja első szerkesztőjének nevét, mint a Maréchal-Niel-rózsa egy híres katonát viseli. Egyébként pedig az marad a Mikszáth-Almanach, ami a régi Almanach volt és aminek első szerkesztője szánta: a főthi szőlő, ahol minden egyszer egyszerű összetalálkozik egy csapat író, egy kis ország, ahol még mesélnék az emberek.

Herczeg Ferenc.

Tisztelt vendégeimnek ez uton kívánok: Boldog ünnepeket.

Tisztelettel

Récsei Gusztáv
nagy szállodás.

Karácsony alkalmából fogadják összes t. vendégeim legjobb kívánataimat.

Tisztelettel

Horti Balázs
az Erzsébet szálló bérlője.

Szép asszony — milyen színben van, hogyan néz ki?

- A milyen színben lehet az ember, mikor rettenetes hurutot cipel magával — De hát miért gyötri magát vele! Vegyen a gyógyszerárban vagy a drogériában egy doboz valódi szodeni ásványpasztillát,
- töltse meg vele csinos kis bonbonniéjét és kezeskedem érte, hogy megszabadul a huruttól, a nélkül, hogy tudná hogyan, de mindenesetre a legkellemebb módon.
- Egy doboz ára 1 kor. 25 fillér.

Azonnal kiadok

az ujvidéki főtéren

egy üzlethelyiséget modern portállal.

Krstonosits Péter

Ujvidék, Vitkovič u. 16.

FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MŰTEREM.

DR. KÁRMÁN JÁNOS ÉS BERGER ALFRÉD
UJVIDÉK.

arany hidmunkák és koronák, műfogak arany és kautschuklemezsel, fogtömések (Arany-, ezüst, porcellán stb.) és foghuzás érzéstelenítéssel. — Vidéki megbízásokat 12 óra alatt intézünk el.

A gyomor egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, mely a mértékletlenség, meghűlés és székrekedés következményeit pld. a büffögést, a túlságos savképződést és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!
A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy

Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás uaponkint

1 egész üveg 2K., 1/2 üveg 1K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg, 8 K., 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszertáráiban.

Egyesült

Műasztalosok Szövetkezete

B U D A P E S T.

Liszt Ferenc-tér 13.

Szíves tudomására hozzuk a **butorvá-sárló t. közönségnek**, hogy mintatermeinkben állandó **butorkiállítás** tartunk a főváros elismert legjobb asztalosai által készített mindennemű lakásberendezési tárgyakból. A mintatermeinkben kiállított minden egyes butordarab mielőtt előadásra kerülne, szövetkezetünk bíráló-bizottsága által lesz felülvizsgálva s így abban a helyzetben vagyunk, hogy vevőink legmagasabb igényeit is kielégíthetjük. Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Kárpitos munkák egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Műhelyáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy eddig a **kigyó-utcában** fenállott asztalos műhelyemet a lővész-utca 6/a sz. a saját házamba helyeztem át s itt teljesen **ujjonan** épült és jól, modernül berendezett műhelyemben elvállalok mindennemű — szakmába vágó — asztalosmunkát.

Kirakatok, üzletek berendezése, kapuk és kapualjak, butorok, építő és műasztalos munkák egyszerű és diszes stílusban, jó anyagból és szolid kivitelben kaphatók.

Mint eddig, ezentúl is oda törekszem, hogy eddigi nagyszámu megrendelőim és megbízóim meglegedését minél nagyobb mérvben kiérdemeljem.

Tisztelettel

Jausz Fülöp,
asztalosmester.

Egy OKOS fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, egyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara által kitüntetve.

ÉRTESETÉS

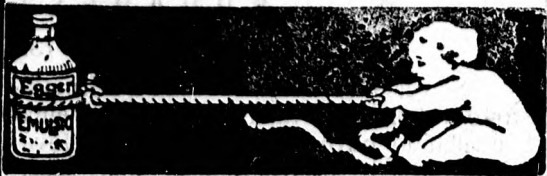
Grünberger Mór uriszabó Ferenc József-tér, 1. sz. I. (Krón-féle ház) ez uton tudatja a n. é. közönséggel és rendelőivel, hogy január havában több heti külföldi tanulmányutra megy azon célból, hogy eddig szerzett szakismereit kibővitse és visszatérte után raktárát a legujabb honi és angol szövetekkel felszerelve, a tavaszi idényre szóló megrendeléseknek az igények teljes kielégítése mellett, minél jobban elegettehsen.

Magy. kir. Szabadalom.

Tisztelettel Grünberger Mór.

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakokban gyermekeinek EGGER EMULSIOT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyheségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban. Pósta 3 üveget bérmentve 6 kor.-ért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld. „Nádor gyógyszerár,” Budapest, VI. Váci-körut 17.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest, Ferencziek tere 6.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVÉ

Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagybecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávé és bor szükségletét legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult láziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerárak az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Zikmund és Tsa Gépgyára vas- s Lágvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágvasöntvényeket saját és beküldött minták után, továbbá transmissiókat és szijkereket, gőzkazánokat és víztartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

BARTH DOMONKOS
könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
12—52 **BARTH DOMONKOS.**

Többszörös kitüntetésben részesült
szenzációs csodaháziszer

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

— Borolin —

mely városunk piacán is megjelent. — Ez a háziszer hatásában és erőlkötésében felülmulhatatlan háziszer gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá, minden meghülés okozta bajok, mint rheuma köszvény, csusz, ischiás, izületi lob, zsámbán szenedők, végül égési sebek fájdalomnak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testtörő háziszer. Kapható városunkban a következő cégeknél: Grossinger János és Vuits János gyógyszerésze-nél, Klein Oszkár drogeriájában, Wagner Testvérek, Stefanovits L. fiai, Nenadovits W., Stojkovits J. István, Brodszky A. Rosenblüth Samuel, Petrovits P. György, kereskedőknél és végül Dragincics Koszta ügynökségében 1.20,

2.— és 2.50 K-as üvegekben. Készítik
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II., Fő-utca 77.

Báli meghívókat

készít gyönyörű kiállításban Friedmann Sándor nyomdája.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

mint harminc év előtt, úgy ma is **a gyermekek kedvenc játéka**, ők az időpróbát fényesen kiállították.

Minden évben szaporodik azon atyák száma, a kik mint gyermekek e Horgony-Kőépítőszekrényeket megkedvelték és mostan saját gyermekeikkel ismét építeni kezdenek.

Lehet-e jobb továbbajánlás?

Bizonyára nem és azért egy anya se mulassa el első és legelőkelőbb ajándékul gyermekei számára egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt kiválasztani. Ez legjobban történik az új képes építőszekrény-árjegyzék szerint, a mely kívánatra szívesen bementve beküldetik és a melyben bővebben találunk a Horgony-Hidépítőszekrényekről és a kedvelt Meteor-rakásjátékokról is. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények ismertető jele a „Horgony“ védjegy és valamennyi finomabb bel- és külföldi játékárkereskedésben a gyár által megszabott olcsó árban kaphatók; biztonság kedvéért bevásárláskor nyomatékosan Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényt kérjünk és

ne hagyjuk magunkra semmiféle utánzatot ráerőszakolni, a melyek p. o. kiegészítésül teljesen értéktelenek volnának. A ki régi szekrények kiegészítésére nézve nincsen tájékozva, az kívánatra az alanti cégtől díjmentesen megkapja az árjegyzéket, vagy pontos felvilágosítást.

kir. udv. és kam. szállítók

Richter F. Ad és Ta.

BÉCS, I., Operng. 16.

A ki zenekedvelő és egy mechanikai zenélőművet beszerezni akar, az hozassa meg a legújabb árjegyzéket a híressé vált Imperator zenélőművekről kerek acélhangjegylemezekkel és ki egy beszélőgépet venni akar, az kérje a beszélőgéparjegyzéket, abban a legjobb beszélőgépek felsorolva vannak.

Menrath L. és Fia

Butoráruháza.

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 46-48.

Az újonnan felépült modern butoráruházban

mindennemű butor a legnagyobb választékban.

Készen berendezett szobák állandó kiállítása.

Mennyasszonyi kelengyék minden árban.

Alapított 1843.

Telefon 87.

Szőnyeg, függöny, terítő és mindennemű lakberendezési cikkek legnagyobb választéka.

LEDA**Schicht-Stearin-Gyertyák**

a legfinomabbak valamennyi közül!

Elegáns csomagolás!

Nem folynak! Nem kormosodnak!

Nincs szaguk! Nem füstölnek:

Tiszta, nyugodt lánggal égnek.

APOLLO SZINHÁZ.

== Ujvidék. ==

A legelegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigorúan családi műsor! — Kényelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség. Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig. Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

BERGER RIZZI gépirói, könyvvi-

tel és gyorsírói
 SZAKISKOLÁT NYITOTT, mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, meg pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitel és gyorsírás 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban,
 5 litertől feljebb a házhoz is szállítva.

Kész új hordók forrázva
 állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.
 (saját házában).

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Szépirodalmi- és ifjúsági könyvek, imakönyvek (magyar, német és horvát nyelvűek), képeskönyvek, bélyeg-, levelezőlap-, fénykép- és emlék-albumok, legmodernebb kivitelű színes és fehér levélpapírok, műlapok kerettel.

Iskolatáskák, olaj- és vízfesték-készletek, ecsetek.

Gloria magyar gyártmányú építőkövek egyedüli raktára.

Iskola hegedűk, zeneművek.

Fényképészeti szerek nagy raktára.

HERGER ÁGOSTON könyv- és papirkereskedése

Ujvidék, II. Rákóczi F.-ut 12.

TELEFON: 191.

(Saját ház.)

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!**„MAGNIFIK“**

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5—6 bekenés után a tyukszem kipusztul. Ára korona 1.50.

„CONTRASUDOR“

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb testrészi izzadás ellen. Ára korona 1.—.

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Welsz Vilmos cipőárház tulajdonos Ferencz Józseftér 3. Wagnerpalota.

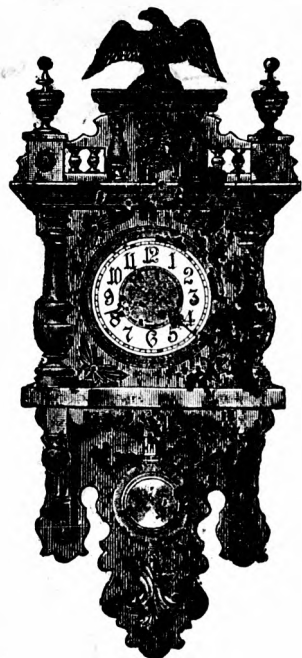
Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.**Hygienikus gyermekcipő osztály.**

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Olcsóbb, mint másutt bárhol.

Karácsonyi és alkalmi ajándékok nagy választékban!

Ekszerek, arany- és ezüst áruk minden fajtáját, fali és zsebórákat, chinaezüstöt és optikai cikkeket ajánl

TAUSCH JÁNOS

ékszerész, arany- és ezüstműves, órás és látszerész

== Ujvidéken, ==

Kossuth Lajos (ezelőtt fő) utca 10. sz. a szerb kereszt mellett, a dohányfőzőszóval szemben.

Javítások szakszerűen, pontosan és olcsón eszközöltetnek.

== MEGBIZHATÓ ÁRUK! ==

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Olcsó árak!

Erzsébet szálloda átvétele.

December hó elsején az Erzsébet-szállodát
 a kávéházzal együtt átvettem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a t. közönség igényeit és kényelmét kielégíthessem. Hosszú éveken át szerzett tapasztalataim, jó hírnevem, kitűnő konyhám, előzékenységem feljogosítanak arra, hogy a t. közönség bizalommal viseltesse irántam. Kérem tehát ugye város, mint a t. utazó közönséget, hogy b. támogatásával ezen nagy vállalatom sikerét előmozdítani szíveskedjek.

A t. közönség kényelmére minden lehetőt megtettem.

Konyhám és italaim a legjobbak. 70 vendégszoba, a szép kávéház minden kényelemmel berendezve a t. közönség rendelkezésére áll.

Tisztelettel

Horti Balázs.